

EMELD FEL ARCODAT!

A Rákospalota MÁV-telepi
Jézus Szíve Plébánia hírlevele

2022. advent

Nem csak kenyérrrel...

Sorozatunkban a Miatyánk sorait vesszük végig, a mostani rész: „Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”. Nagyon aktuálisnak tűnik ez a mondat most, amikor sokakat foglalkoztat a mindennapi megélhetés gondja. Jelenlegi számunk arra hívja fel a figyelmet, hogy érdemes a földi kenyéren túl tekinteni, és meglátni az erőforrásokat a közösségben, az egymásnak tett gesztusokban, az osztozásban, közös élményekben és persze a szentmiseáldozatban. Ahogyan a Sillye Jenő által írt ének sorai is mondják: „Boldog az ember, akit az Élet kenyere táplál, megmenti lelkét, ki Hozzá menekül, nem érheti kár.”

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma

Már Assisi szent Ferenc is úgy értette, hogy ez a kenyér Krisztus. Az eredeti görög és latin szövege a Miatyánknak jobban megvilágítja ezt, mert ahol mindennapit fordítunk, a latin a *super-substantialem*, a görög pedig az *epi-uszion* szót hozza, mind a kettő természetfölöttit jelent. Tehát nem a mindennapi megélhetés biztosítása a kérdés. János evangéliumának 6. fejezetében a kafarnaumi zsinagógában Jézus így beszél erről: „Bizony, bizony,

mondom nektek: Nem Mózes adott nektek kenyeret az égből, hanem Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret. Mert az az Isten kenyere, aki alászáll a mennyből és életet ad a világnak.” Erre így szóltak hozzá: „Urunk, adj nekünk mindig ebből a kenyérből!” „Én vagyok az élet kenyere – felelte Jézus. – Aki hozzám jön, többé nem éhez, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha. De megmondtam, hogy bár láttok, mégsem hisztek. Minden, amit nekem ad az Atya, hozzám jön. S aki

hozzám jön, nem taszítom el. Mert nem azért szálltam alá a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem meg, hanem annak akaratát, aki küldött. Annak, aki küldött, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit el ne veszítsek, hanem feltámasszam az utolsó napon. Mert Atyámnak az az akarata, hogy mindenki, aki látja a Fiút és hisz benne, örökké éljen, s feltámasszam az utolsó napon.” A zsidók elkezdtek zúgolódni, amiért azt mondta: „Én vagyok a mennyből alászállott kenyér.” Így érveltek: „Nem Jézus ez, Józsefnek a fia, akinek ismerjük apját, anyját? Hogyan mondhatja hát, hogy a mennyből szálltam alá?” Jézus azonban így szólt: „Ne zúgolódjatok egymás között. Senki sem jöhet hozzám, ha az Atya, aki küldött, nem vonzza, s én feltámasztom az utolsó napon. Megírták a próféta: Mindnyájan Isten tanítványai lesznek. Mindenki, aki hallgat az Atyára és tanul tőle, hozzám jön. Nem mintha valaki is látta volna az Atyát, csak aki az Istentől van, az látta az Atyát. Bizony, bizony, mondom nektek: Aki hisz bennem, annak örök élete van. Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannát ettek a pusztában, mégis meg-

haltak. Ez a mennyből alászállott kenyér, aki ebből eszik, nem hal meg. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért.” Erre vita támadt a zsidók közt: „Hogy adhatja ez a testét eledelül?” Jézus ezt mondta rá: „Bizony, bizony, mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a vérért, nem lesz élet bennetek. De aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon. A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne. Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik. Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, az örökké él.” (Jn 6, 32-58)

Enni Krisztus testét az eucharishtiában, hogy Isten akaratát tudjuk tenni, ami Jézus eledele.

Mindennapi eucharishtiánkat add meg Jézussal, hogy Isten akaratában tudjunk lenni.

Sándor atya

Pain quotidien

Egyik évben Brüsszelben a végtelenül hosszúra nyúlt városnéző sétánk során nagyon megéheztünk, vásároltunk néhány zsömlét egy közeli pékségben, hogy valahogy kibírjuk az estebédig. A zsömléket rejtő fehér zacskón egy kenyér ábráját és a „pain quotidien” (mindennapi kenyér) feliratot láttuk.

A Miatyánk jutott eszembe róla. Miért van itt ez a felirat? Ügyes reklámfogás? Vallásos érzületet takar? Nem tudom az okát, de azt biztosan állíthatom, hogy még a vallástalan emberek is ismerik a „mindennapi kenyér” kifejezést.

Teljesen átszővi beszédünket és gondolkozásunkat a kenyér fogalma, számtalan mondás tartalmazza, például: kenyerespajtás; kenyértörésre került sor; maga kenyeren van; megette kenyere javát; madárlátta kenyér; kolduskenyér; jó ember, mint egy falat kenyér; egy kenyéren vannak; kegyelemkenyéren él.

Alapvető élelmünk, ha másunk nincs, legalább pár falat kenyér legyen otthon. Az egyik katolikus fiúkollégiumban volt szokás, hogy vasárnap este mindig állt a konyha asztalán egy kenyér, hogy az otthonról esetleg sebbellobbal, élelem nélkül visszautazó diákok legalább egy szelet kenyeret ehesenek.

A kenyér sokféle lehet, országonként más. Lepény, rúdalakú, kerek cipó, hosszúkás vekni, különféle lisztből sütvé. Európában főleg búzalisztből sütik a kenyeret. Alapvető fontossága miatt meghatározott módon hazánkban, vidéken néhol „élet” a búza neve.

Otthon mi is nagy becsben tartottuk a kenyeret, elpazarolni, leejteni, kidobni nem volt szabad, mama volt a gazdája. Ha éhesek voltunk, nem magunknak szeltünk, az volt a rend, hogy kérni kellett mamától.

A keresztények számára legdrágább imának, az Úr imájának negyedik kérése ez: Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.

Milyen egyszerű mondat és mégis milyen gazdag! Istentől kérjük a mindennapi táplálékot. Nem élethosszig tartó jóllakásért, csak a mai kenyérért, a mindennapi kenyerünkért kérjük az Is-

tent. Mindent tőle kapunk, egész lényünket, testünket és lelkünket is életeti, táplálja.

A bibliában számos helyen olvasunk kenyérről, ételről, kínálásról, a vándorok, koldusok és a vendégek szíveslátásáról. A történetek során lassan kirajzolódnak a lelkünket tápláló Kenyér tulajdonságai. Az Egyiptomból kivonuló népet maga Isten mentette meg az éhhaláltól a naponta hulló mannával. Ez a „kenyér” Isten ingyenes ajándéka volt, az égből hullott alá minden nap, a napi szükséglet szerint. Naponta meg kellett dolgozni érte, nem volt szabad, nem is lehetett felhalmozni.

Olvasunk a Királyok 1-könyve 17. fejezetében a cáreftai özvegyasszonyról, aki Illés próféta szavára Istenben bízva utolsó lisztjéből és olajával süttöt lepénykenyeret a prófétának, ezért kifogyhatatlan lett a lisztes vékája, míg csak újabb termés nem lett a szárazság után.

Olvashatjuk Szent Márk evangéliumának 6. fejezetében a csodás kenyérszaporítás történetét, melyben Jézus mondta tanítványainak: ti adjatok nekik enni, megáldotta a kenyeret, ezek után a tanítványok több, mint ötezer embert (és családtagjaikat is) jólaktak öt kenyérből és még maradt is, a maradék több lett, mint a szétosztott kenyér. Mindenkinek jutott.

Végül idézem Szent János evangéliuma 6. fejezetéből (48-51 vers) Jézus szavait:

Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannáat ettek a pusztában, mégis

meghaltak. Ez a mennyből alászállott kenyér, aki ebből eszik, nem hal meg. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér.

Ez az a Kenyér, melyet érdemes kérnünk minden nap. Ingyenes ajándék, kifogyhatatlan, mindenkinek jut be-

lőle, az örök életet adja. És Jézus szavai szerint „ti adjatok nekik enni”, papjaink mutatják be és osztják szét köztünk az Eucharisziát.

Ha van rá módunk, járuljunk hozzá mindennap, de legalább minél gyakrabban!

Molnár Istvánné

Reményik Sándor: Mindennapi kenyér

Amit én álmodom
Nem fényűzés, nem fűszer, csemege,
Amit én álmodom:
Egy nép szájában betevő falat.
Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Lelki kenyér az éhező szíveknek,
Asztaláldás mindenki asztalán.

Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Nem cifraság a szűrőn,
Nem sujtás a magyarkán,
Nem hívságos ünnepi lobogó,
Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Nem pompázom, de szükséges vagyok.

Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Ha tollat fogok: kenyeret szelek.
Kellek, tudom. Kellek nap-nap után,
Kellek, tudom. De nem vagyok hiú,
Lehet magára hiú a kenyér?
Csak boldog lehet, hogy megérte ezt.
Kellek: ezt megérteni egyszerű,
És – nincs tovább.

Az álom néha kemény, keserű,
Kérges, barna, mint sokszor a kenyér,
De benne van az újrakezdés magja,
De benne van a harchoz új erő, –
De benne van az élet.

Bemutakozás

Kulcsár Sándor Attila vagyok, 1972-ben születtem, édesanyám nyugdíjas ápolónő, Székesfehérváron él egyedül, van egy bátyám, aki Németországban lakik, édesapám már elhunyt, a foglalkozása teherautósófőr volt. A székesfehérvári József Attila Gimnáziumban érettségiztem le, munka mellett. 17 éves koromtól 33 éves koromig dolgoztam, kezdetben segédmunkásként, gyártósori összeszerelőként, majd mint informatikus a Budapesti Műszaki Egyetem Informatikai Központjában, később az Államháztartási Hivatal Pest Megyei Központjában.

1992-től kezdve járok a *Neokatekumenális Út* katolikus közösségbe, amelynek a papi hivatásomat is köszönhetem. 2005-ben felvettek a *Magyar Képzőművészeti Egyetem* festőművész szakára, de akkor már érlelődött bennem a papi hivatás, így 2005-ben Rómában beléptem a *Redemptoris Mater Szeminárium*ba, ahol öt évet

töltöttem, és a *Pápai Gergely Egyetemen* (Gregorianum) elvégeztem a teológiát és a filozófiát.

2010-ben visszatértem Esztergomba, majd egy év szeminárium után, a diakónus-szentelést követően Esztergom Belvárosi Plébánián töltöttem egy év diakónusi szolgálatot. 2012-ben szenteltek pappá Esztergomban, és kineveztek káplánnak a zuglói *Páduai Szent Antal Plébániára*. 2014-ben doktori oklevelet szereztem liturgikus teológiából a *Pázmány Péter Katolikus Egyetemen*. 2016-ban a Főpásztor kinevezett a Pestszentlőrinci *Szent István király Plébánia* vezetésére, majd egy év szolgálat után a *Dorogi Szent József templom*, Úny és Csolnok plébánosa lettem. Dorogon közreműködtem a *Vándor Wech József Missziós központ* és paplak tervezésében és felépítésében, majd még az ünnepélyes átadás előtt a Főpásztor kinevezett a Budapesti *Rákospalota MAV-telep Jézus Szíve plébánia* vezetésére, mint plébániai kormányzó (plébános) (amely teljes egészében plébánosi jogkört jelent, egy apróságot leszámítva).

Jelenleg a *Római Szent Anzelm Egyetemen* végzek doktori tanulmányokat liturgia-tudományból, online oktatás keretében.

Szegény családban nőttem fel, ahol sokat lázadtam a szegénység, szüleim elválása és betegségei, gyengeségei ellen. Mindezeket keresztül a kísértő azt sugallta nekem, hogy nem létezik a szeretet. Ha pedig nem létezik a szeretet, akkor nincs Isten. Ezekkel a kétségekkel és neheztelésekkel nőttem fel. Református családban éltem, de nem igazán hittem Istenben. Kerestem valami maradandót, ami értelmet ad az életnek, mert nem láttam, mi az értelme, hogy miért élek. Érdekelt a hinduizmus, Buddha, a keleti meditáció, a görög bölcsesség, és még az Evangéliumot is elolvastam, de túl egyszerűnek tűnt a keleti filozófiákhoz képest.

Egészen addig, amíg csak úgy, megpróbáltam megcsinálni, ami le van írva benne: odaadni a rajtam levő cipőt annak, akinek nem volt... És megláttam, milyen nehéz és mély az Evangélium! Egyszer egy ismerősöm nekem adta *Szent Ferenc Fioretti-jét*, és nagyon megfogott, amikor Ferenc a tökéletes boldogságról, a perfecta letitiáról beszélt. Hogy a legnagyobb szenvedést is elfogadni Isten szeretetéért, ez a tökéletes boldogság! Láttam, hogy ez egyáltalán nincs meg bennem! És nagyon szerettem volna ezt megszerezni, ezért el akartam menni szerzetesnek. Akkor még nem volt meg az érettségim, és a legtöbb helyen nem álltak szóba velem, míg egy nap a bencések válaszoltak, és meghívtak magukhoz Pannonhalmára egy napra. Néhány hét múlva beköltöztem, mint jelölt, és ott voltam fél évig. Csodálatos időszak volt, ott katolizáltam hivatalosan, és ott lettem elsőáldozó is.

A novíciusmester egy bizonyos *Cirill atya* volt, aki ma pannonhalmi apát. Ott ismertem meg a *II. Vatikáni Zsinat* újdonságát, a közösséget, a zsoltaírók imádkozását, a szép liturgiát. Viszont egy idő után nem találtam a helyemet, és az előljárókkal egyetértésben hazatértem.

Nem sokkal később Székesfehérváron a Jézus Szíve Plébánián katekézist hirdettek a *Neokatekumenális Út* katolikus közösség tagjai. Gyanakodva, de elmentem. Furcsa dolgokat tapasztaltam. Vadidegen emberek katekéziseket tartottak (nem túl jól),

és tudtukon kívül az én legbensőbb szenvedéseimről, titkaimról beszéltek! És azt mondták, hogy pontosan abban a szenvedésben, abban a keresztsben fogok találkozni Istennel, amelyből mindig elmenekülök!

Elkezdtem járni a közösségbe, és találtam egy élő közösséget, az Isten szavát, ahol a zsolnárokat énekeljük, és egy szép liturgiát! Isten itt békített ki a történetemmel, itt gyógyított meg, itt erősítette meg a hivatásomat, itt kaptam a bevezetést a felnőtt keresztény életbe. Később láthattam, hogy a szüleim 30 évvel (!) a válásuk után kibékültek, és apám újra beleszeretett az édesanyámba!

Láthattam, hogy létezik a szeretet és a megbocsátás, és ez vitt arra, hogy hosszú idő után igent tudjak mondani a papságra való meghívásnak.

Rengeteget köszönhetek a római rektoromnak, *Mons. Claudiano Strazzarinak*, aki embert faragott belőlem, akire mindannyian úgy tekintettünk, mintha az apánk lenne, végtelen türelemmel viselve számtalan esendőségünket. Aki megtanított minket szabad embernek lenni. *Don Francesco Vergine – Karol Woytila* jóbarátja, *Emiliano Jimenez*, gyóntató atyák, ők már a mennyből imádkoznak értünk. Szentek között formálódott a hivatásunk. Hálás vagyok az Istennek!

Túrmezei Erzsébet: A megszegett kenyér

Meghal a búzaszem. Aranykalász
Sarjad szívéből. Kaszasuhanás...
Halál, melyet megint halál követ:
a cséplőgép... kemény malomkövek...
az erjedés... a tűz... a fájdalom...
És most fehér kenyér az asztalon.

A szenvedések útján ím, felér
a Koponyák hegyének asztalára
és vár reánk a megszegett kenyér.
Mi, akik epedünk és éhezünk,
kinyújtjuk érte elaszott kezünk...
égi erőt, új életet nyerünk
és üdvösség az, amit érzünk.

KÖZÖSSÉGEINKRŐL – KÖZÖS ÉLETÜNKRŐL

„Jó nekünk együtt lenni!” – Hittantábor 2022

Év elején mindenkit egy nagyon fontos kérdés foglalkoztatott. Két év kihagyás után, kicsi és nagy mind azt kérdezte tőlünk, „*Ugye idén megint ottalvós tábor lesz? Úgy szeretnéénk. ... Jó lenne megint együtt lenni.*”

A válasz tavasszal meg is született, így egy júliusi napon már robogtunk is Diósje-nőre 32 fővel. Faházakban és a panzió emeletén rendezkedtünk be.

Már az első napon a medencében kötöttünk ki, miután a Gondviselés kegyelméből igazi kánikula köszöntött ránk. A parton ülve néztem az örömtől (és persze a nap-sugaraktól) ragyogó arcokat, ezt a szeretettel összeragasztott kis közösséget, akik már alig várták, hogy nonstop együtt legyenek.

Beszélgetések, ölelések, együtt játszás és csupa mosoly jellemezte napjainkat. Végre megint volt kalandjáték, karkötőgyártás Edit jóvoltából, mindenki próbára

tehette a bátorságát a kalandpályán, valamint egy kirándulással összekötött kincskereső játékban is. Gyula atya is csatlakozott hozzánk egy napra, az erdei mise különleges hangulata mindannyiunkat beszippantott. Esténként a játékok mellett helyet kapott az éneklés, zenélés Gábor vezényletével, amely az utolsó este csúcso-
sodott ki egy kis tánccal megkoronázva. Ezt látva meghatódva mondtam köszönetet nekik, hogy megajándékoztak és átélhettem ezt az élményt, így nem csak a földi, hanem – körben átölelve egymást – az égi szeretetben is megmártózhattunk. A hazafelé út is énekszóval telt, és még akkor sem volt vége, amikor leszálltunk a buszról. Zengett a Rákos út, de bárki, aki arra járt, csak azt láthatta, hogy „*Jó nekünk együtt lenni*”!

Köszönöm Péternek és mindenkinek, aki segített nekünk a megvalósításban!

Juhász Anita

***

Áldott Istenünk,
a szívünket fogadd el,
felajánljuk munkánk a kenyérrel!
Kérünk, fogadd el ezt a fehér kenye-
ret,
hisz ezáltal leszünk eggyé Veled!

A verejtékes munka áldott gyümölcse
és sokmillió ember élete.
Te egyszerű és köztünk élő valóság;
így jössz közénk Te is, Jézusunk!

Áldott Istenünk,
a kehelybe bort öntünk,
felajánljuk Neked minden örömünk!
Kérünk, fogadd el ezt a kehely fehér
bort,
hisz a véred egyszer miértünk folyt!

Átnyújtjuk most Neked szívünk, min-
denünk,
fogadd el hát egész életünk!
Te nagyszerű és üdvözítő valóság,
kérünk, jöjj el közénk, Jézusunk!

(Hajba Imre)

Hogyan menekült meg Budapest a biztos pusztulástól? – avagy egy kalandjáték története

Az úr 2022. évében történt, hogy a MÁV telepi plébánia fiataljai a plébánia alapításának évfordulójára – mint minden évben – egy kalandjátékkal készültek. Az alapötlet az volt, hogy ehhez felhasználnak történeteket a plébánia múltjából, ezzel is színesítve és kontextusba helyezve az állomásokat.

Mi lehet a legegyszerűbb módszer arra, hogy minél hitelesebb történeteket találjunk?

Természetesen egy időgép építése!

Így történt, hogy 2022. őszén Gabi, a *kétbalkezes feltaláló* megépítette időgépét, hogy a múltba visszamenve lássa a plébánia keletkezésének izgalmas és inspiráló történetét. Azonban, ahogy az ilyen történetekkel az lenni szokott, hiba csúszott a számításba: az időgép nem Gabit (a *kétbalkezes feltalálót*) vitte a múltba, hanem a múltat hozta a jelenbe, az idő szövetét cafatokra tépve! A templom épülete körül mindenféle történelmi korból, az elmúlt 80-90 évből jelentek meg emberek, figurák, történetek.

Így történt, hogy egy teljesen ártalmatlannak tűnő ötletből egy világvégét elhozó kataklizma veszélye keletkezett.

– Ekkora anomáliát a téridő-kontinuum csak úgy tud átvészelni, ha visszamenőleg töröl minden hozzá kapcsolódó dolgot a történelemből. Ezzel egész Rákospalota, de valószínűleg Budapest is kiszakad a valóságból, mintha sosem létezett volna – magyarázta a *kétbalkezes feltaláló* az egybegyűlt gyereksapatnak. – Ha nem sikerül megtalálnunk a két elveszett időkristályt, megoldani a múltból idekerült emberek problémáit, ezzel kijavítani a paradoxonokat, és megjavítani az időgépet napnyugtáig, nekünk végünk! Ugye segítetek?

A gyereksapat végül, kis tétovázás után, beleegyezett a segítségbe, két csapatra oszlottak, hogy legyen idő mindkét időkristályt megtalálni és segítettek mindenkinek, akivel csak találkoztak. És hajjaj, volt itt megoldandó probléma dögivel:

Szegény *Pista bácsi* (Keszthelyi Andris), a '20-as évekből igazán szeretné, hogy templom épüljön MÁV telepen. Bárcsak lenne erre egy remény, elég lenne bizonyítékként akár csak egy téglajegy.

Várady Berta néni (Huszárszky Venné) gondban van: a nyomdász elrontotta a meghívókat a következő kerti ünnepélyre, melyet a gyűjtés miatt rendeznek.

A MÁV istvántelki főműhelyi róm. kat. templomépítő egyesület oszlopos tagjai (Hódos Andris, Berthóty Gellért, Nagy Réka), több komoly problémával is szembesülnek: egyrészt eltűnt 10 000 pengő a kasszából, másrészt a kerti ünnepélyen sem volt megfelelő számú és kezűgyességű résztvevő.

Mindemellett egy a *bombázásokban kisémmizett anyuka* (Kovács-Stermeczky Zsófi) egy szem gyermeke sír rettenetesen a romok alatt eltűnt perselyéért.

Novák Veronika (Végh Zsófi) a 75. évfordulós emlékkönyvhöz gyűjt anyagot.

Tóth Erzsébet, üvegfestő (Keszthelyi Ágota), a templomtűz utáni új üveglablakok elkészítésénél remél egy kis segítséget.

A sok feladat, a meginduló eső és a szűkös határidő ellenére végül a gyereksereg élvezte és megoldotta a feladatokat, bár néha egy-egy renitens próbált a kellenél gyorsabban a dolgok végére járni (például Várady Berta néni kirablásával), még több szakadást okozva ezzel a téridő-kontinuumban.

Végül napnyugtára meglett a két időkristály, a paradoxonokat feloldották, és a *talán nem is annyira kétbalkezes feltaláló* (Kovács Gabi) is befejezte időgépének javítását, visszaküldve mindenkit a múltba, ahová való, elkerülve a világvégét. És még Roli orgonakoncertjéről sem maradtunk le.

Ez volt hát a története a 2022. évi Plébániai Nap kalandjátékának, amit a romladozó időjárás ellenére sikerült megszerveznünk nagy létszámmal. Reméljük jövőre is sikerül megfelelő kalamajkát okoznunk, hogy szórakoztató és egyben tanulságos legyen kicsiknek-nagyoknak egyaránt.

Kovács Gábor

Lelkigyakorlat egy bizonytalan világban

Az idei október végi bakonybéli lelkigyakorlaton közösségünk 30 tagja vett részt. Csütörtök késő délutántól vasárnap délig János és Efrém testvér foglalkoztak a csoportunkkal – rövid előadásokkal tanítottak, csoportos beszélgetéseket vezettek bibliai szövegek kapcsán, és egyénileg megoldandó feladatokat, elmélkedéseket jelöltek ki. Közben pedig kora reggel, délben, délután és este részt vehettünk a bensős szerzetesek imaóráin, ahol közösen mondtuk vagy énekeltük a zsolozsmát a testvérekkel.

A szentírási részeket a Vigan módszer segítségével dolgoztuk fel. Ennek során háromszor kell elolvasni ugyanazt a rövid részletet. Az első olvasás során a SZÖVEGRE figyelünk: Mi érint meg belőle? Mi az, ami nekem szól? Ezekre válaszol egy-egy szót vagy mondatrészletet emelünk ki a bibliai szövegből. A második olvasásnál az IGE áll a középpontban, Isten ígéjeként olvassuk a szöveget, és azt kérdezzük: Mit mond nekem személyesen Isten ígéje? Mit üzen nekem Isten a szövegben keresztül? A harmadik olvasás után a VÁLASZT fogalmazzuk meg. Itt azt kell szavakba öntenünk: Hogyan válaszolok Istennek? Mit felelek Isten üzenetére? Válaszunk pedig egy imádság lesz, amelyben kérésünket, hálánkat, ígéretünket mondjuk el.

Az egyéni gyakorlatok, közös szentírásolvasás és a tanítások révén a lelkigyakorlat azt a problémát dolgozta fel, hogy bizonytalan, kaotikus, sok bajjal teli világunkkal hogyan tudunk megküzdeni. A bűnbeesés elbeszélése, Jób megpróbáltatásai, József és testvérei története jelentették a szentírási alapot, ezeken elmélkedve haladtunk a problémáinkkal való szembesüléstől egészen az Isten szándékának megfelelő választásunkig vezető úton. A testvérek tanítása alapján a csapásokkal, szerencsétlenségekkel szemben nem az a jó megoldás, ha az okokat keresgéljük magunkban vagy másokban, ha büntudatba süllyedünk, másokat hibáztatunk vagy éppen csalódottan megállapítjuk, hogy sajnos nem tudjuk egyedül megoldani az egész katasztrófát. Mit tehetünk tehát? A keresztény ember először is kérheti Istent, hogy tegyen rendet a káoszban, imádságban leteheti a saját és mások problémáit Isten kezébe. Aztán megpróbálhat új szemmel nézni a nehézségekre, amelyekben új feladatot, lehetőségeket találhat, esetleg küldetést a mások megsegítésére. Kevés az esély arra, hogy mindenkinek minden gondját-baját, saját összes nehézségét meg tudja oldani – de egy kis részprobléma talán éppen rá vár. A szerencsétlenség (járvány, háború, anyagi nehézségek) „átkeretezése” azt jelenti, hogy új szemmel tekintünk rá, és azt keressük, hogyan lehetünk mi is Isten eszközei a segítségben, kisebb bajok,

egy-egy ember problémájának enyhítésében. Józsefet a testvérei féltékenységükben kútba dobták, majd rabszolgának adták el messze, idegen földre. Egyiptomban azonban álmot látott, küldetést kapott az éhínség legyőzésére a hét szűk esztendő idején, és végül testvéreivel is újra találkozott: megbocsátott nekik és megmentette az életüket.

A lelkigyakorlatot záró vasárnapi szentmisén Izsák testvér a farizeus és a vámos (Lk 18, 9-14) történetén keresztül rámutatott arra, hogy mindannyiunkban egyszerre van jelen a vámos alázatos bűnbánata és a farizeus magamutogató, öntelt vallásgyakorlása. Az evangéliumi rész alapján arra tanított bennünket, hogyan tudunk jól imádkozni. Nézzünk a szívünkbe, keressük meg gyengeségeinket, bűneinket, azokat a pontjainkat, amikkel nehezen tudunk megküzdeni. Majd erről a helyről szólítsuk meg Istent, adjuk át neki gyengeségeinket, és kérjük: „Könyörülj rajtam, irgalmazz nekem Uram, és lépj közel hozzám”.

A lelkigyakorlat során mindenki mást olvasott ki ugyanabból a szentírási szövegből, más üzenetet kapott Istentől, és mindegyikünk a saját maga módján válaszolt rá. De mindannyian új szemmel tudtunk a saját nehézségeinkre, sebeinkre tekinteni, és azt hiszem, mindannyian új küldetéssel, Istenhez közelebb lépve térünk vissza a hétköznapijainkba.

Novák Veronika – Szilágyi Éva

Bakonybéli egy mondatok

A lelkigyakorlatozóktól azt kértük, küldjék el a 'mondatukat' – azt a mondatot, amely összefoglalja, lefedi, előhívja mindazt, ami a lelkigyakorlaton velük történt, amit éreztek, tapasztaltak.

„Köszönöm, hogy megtiszteltél a bizalmaddal, Isten áldjon!” (Székely Gábor)

„Bakonybél az a hely, ahol a lélek újra éled, a szív csordultig telik szeretettel.” (Vastagné Zsuzsa)

„Az imaórák, a beszélgetések, elmélkedések hatására lassan lecsendesedett a lelkem, lélekben megnyugodva és feltöltődve jöttem el.” (Horváthné Magdi)

„Mindennap vágyakozom arra, hogy meghalljam az »Úristen lépteit, aki a nappali szellőben a kertben járkált.«” (Ter 3:8 alapján) (Szilágyi Éva)

„Az arborétumban sétálva, mintha saját magam Zónájában (Stalker film) merítkeznék meg, ahol hagyom, hogy az énem belesimuljon a kegyelembe.” (Juhász Anita)

„Sok minden megigézett Bakonybélben: a vidék nyugalma, a táj szépsége, a Monostor csendes, de mégis tevékeny élete, a bizonyosság, hogy a lelki fejlődés, a hitben való elmélyülés nem zárja ki a derűt, a humort a szent falak közül – de legjobban mégis az tetszett, hogy a CICÁT sem!” (Sánta Judit)

„Ha megtaláltad a kincsedet, nem keresel tovább.” (Huszárszky Zsuzsanna)

Változások a szentmise szövegeiben

Kis késéssel, mert a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra tervezték, megjelent az új magyar misekönyv. Templomunkban Advent 1. vasárnapjától kezdve így mutatjuk be a szentmisét.

Néhány apró változás a híveket is érinti.

1. Ezentúl a szentmise elején végig állunk. Tehát nem csak addig, amíg a pap és a ministránsok bevonulnak és elhangzik a köszöntés, hanem a dicsőség alatt, és utána a könyörgés végéig. (Ez a mi templomunkban nem kell külön bevezetni, eddig is nagyon helyesen így csináltuk!)

A misekönyörgés (*collecta*) után ülünk le az olvasmányokra.

Természetesen aki beteg, fáj a lába, nem bírja a sok állást, az korábban is leülhet, ugyanígy, aki nem tud térdelni, az ülve maradhat, vagy állhat a mise átváltoztatási részében.

2. A „Gyónom a mindenható Istennek” imádságban ezentúl egy szó kimarad, a szeplőtelen.

Így imádkozzuk: *Kérem ezért a boldogságos mindenkor Szűz Máriát, az összes angyalokat és szenteket.*

A többi változás a pap szövegeit érinti csak, a hívek válaszát nem.

A bor és a víz kehelybe töltésekor ezt mondja ezentúl a pap:

E víz és bor titka által részesüljünk annak istenségében, aki kegyesen részese lett emberségünknek.

A kézmosás utáni ima így változik:

Imádkozzatok testvéreim, hogy az én áldozatom és a tiétek kedves legyen a mindenható Atyaisten előtt.

„Az én áldozatom és a tiétek” – ez az eredeti latin szöveget tükrözi, amely azt akarja kifejezni, hogy a szentmiseáldozat nem a szerpap egyéni áldozata, már csak azért sem, mert ez Krisztus egyetlen keresztáldozatának jelenvalóvá tétele a szentmise által, amelyben a pap *in persona Christi* (Krisztus személyében) cselekszik, amely áldozat arra van rendelve, hogy minden jelenlévő hívő, önmagát felajánlva csatlakozzon Krisztus felajánlásához, és így egyesüljön a mi Urunk áldozatával.

A válasz nem változik:

Fogadj el az Úr kezedből az áldozatot, nevének dicséretére és dicsőségére, mindannyiunk és az egész anyaszentegyház javára!

A szentáldozás előtt így hív minket áldozásra a pap ezentúl:

Íme az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit. Boldogok, akik meghívást kaptak a Bárány lakomájára.

Ezenkívül a misekánonokban, az egyes szentmisék könyörgéseiben sok a változás a régi misekönyvhöz képest. Mai, modernebb, és az eredeti latinhoz hübb lett a mostani misekönyv.

Tehát figyeljünk arra, hogy a szentmise elején a dicsőség és a könyörgés alatt is álljunk, majd utána ülünk csak le. Valamint a „Gyónonom a mindenható Istennek” imában így mondjuk:

Kérem ezért a boldogságos mindenkor Szűz Máriát, az összes angyalokat és szenteket.

Programajánló - A Lumen Christi Gospel Kórus karácsonyi koncertje

Örömmel tudatjuk a kedves testvérekkel, hogy a *Lumen Christi Gospel Kórusnak* idén is lesz karácsonyi nagykoncertje a *MOM Kulturális Központban december 21-én, szerdán este 19 órakor.*

Szeretettel hívunk minden érdeklődőt erre, a számunkra is, ünnepi alkalomra. Minden információ és jegyvételi lehetőség a MOM Kulturális Központ honlapján a Koncertek menüpont alatt érhető el.

Urnatermi díjak változása

Tájékoztatjuk a kedves testvéreket, hogy az urnatermünkben az árak az alábbiak szerint változnak 2022. december 1-től.

A templomban kialakított urnateremben 1, 2, 3, 4, illetve családi (5-7) személyes urnafülkék válthatók meg. Az elhelyezhető urnatípus kazettás (szögletes és nem kerek). A megváltás időtartama 25 év. Az elévülés kezdete az adott urnafülkében az első elhelyezés időpontja.

Az urnahelyek tizenkét sorban találhatóak, ezért két kategóriába soroltuk az árakat.

I. Alapáras hely: 1., ill. 10-12. sor

II. Kiemelt hely: 2-9. sor

	I. kategória	II. kategória
1 személyes urnahely:	180 000 Ft	250 000 Ft
2 személyes urnahely:	230 000 Ft	300 000 Ft
3 személyes urnahely:	280 000 Ft	350 000 Ft
4 személyes urnahely:	330 000 Ft	400 000 Ft
CSALÁDI urnahely:	450 000 Ft	550 000 Ft

Móra Ferenc: Mindennapi kenyерünk

Ha én kisgyermekkoromban azt kérdeztem az édesanyámtól, mit eszünk vacsorára, akkor az én lelkem-édesanyám igen sokszor adta azt a feleletet:

– Háromfélét: kenyeret, haját, bélét.

Én bizony jobban szerettem volna, ha csak kétfélét ettünk volna. Inkább ettem volna a kenyérral szalonnácskát, mint haját, meg a bélét.

– Jaj, cselédem – simogatta ki édesanyám a szememből a kócos hajamat –, nagy úr ám a szalonna, csak ünnepnap jár az ilyen szegény helyre, örüljünk neki, hogy a mindennapi kenyерünket megadta a jó Isten.

Együgyű eszemmel föl nem tudtam érni, mi azon az örülni való. Annál jobban örültem annak, mikor a jó Isten először felejtette el megadni a mindennapi kenyeret.

– Kertészpecsenye lesz a vacsoránk – újságotla édesanyám.

Az ám, csakhogy ahhoz a pecsenyéhez nem kellett bicska. Kertészpecsenyének a sült tököt csúfolja a szegény ember. Jó étel az annak, aki szereti, de én hamarosan fölmondtam neki a barátságot. Visszakívántam a mindennapi kenyeret.

– Jaj, lelkecském – sóhajtott édesanyám – most már a kenyér is nagy úr lett, elszokott a házunktól.

Rossz esztendő járt, mostohásan hozta a föld a termést. Amit meghagyott a fagy, elverte a jégeső, leégette a forráság.

– Az idén aszalt almát termettek az almafák – hajította a sarokba estéknént édesapám a csíkos tarisznyát.

Az is jó volt nekünk már akkor, a fonnyadt alma. Olyan szükös volt nálunk a kenyér, hogy egyszer három napig színét se láttuk. Éhesen ödöngtem az utcánk gyepestes árokpartján, mikor a gazdag Dobákné rám kiáltott a muskátlis ablakból:

– Te fiúcska, szaggass a malackámnak egy kis papsajtfüvet ott az árokparton.

Szép kövérlevelű papsajtok bodorodtak ott, a levelüket megszedtem a malackának, én magam meg teleraktam a zsebemet szép kerek papsajtocskával, abból lesz én nekem jó vacsorácskám.

Gazdag Dobákné nagyon meg volt elégedve a munkámmal. Nagy karaj fehér kenyeret adott napszámba.

– Szeretnél-e mézet a lágy kenyérhez, Ferkó? – kérdezte tőlem.

De én már nem vártam a mézet. Szaladtam kifelé a kenyérral s már a kis ajtóban bele haraptam. De abban a percben eszembe jutott édesanyám s a falat nem ment le a számon.

– Lesz öröm, ha haza viszem neki – gondoltam magamban s bele markoltam a papsajtba.

Most már sokkal ízesebb volt, mint azelőtt. Édesanyám azonban nem örült meg a kenyérnek. Inkább sírva fakadt s visszakinálta az ajándékom.

– Én már megettem a másik karajt – mondtam fülig elvörösödve.

Anyám meg arra erősködött, hogy ő is vacsorázott már. Még pedig bundás gombócot. Az pedig a hajába főtt krumplinak ünneplős neve, nem rossz étel az, ha jól megsózza az ember.

– Hanem tudod mit? – törülgette meg a szemét édesanyám –, eltesszük a kenyeret édesapádnak.

Jól esik neki, ha hazajön a szőlőből.

Hanem azt már én nem értem ébren. Hamar elnyomott az álom a dús vacsora után. Csak hajnalban ébredtem föl arra, hogy édesapám ellenkezett édesanyámmal.

– Nem viszem ki a kenyeret, fiam. Egyétek meg magatok. Engem ellát odakint az öreg eperfa.

– Minket se kell félteni, apja! – erősködött édesanyám s beletette a kenyeret a tarisznyába.

– Jó az Isten, ma is ad az anyyit, mint tegnap.

Hát éppen annyit adott. Papsajtocskát, sárgarépácskát, krumplicskát, de még egy darab sajtocskát is találtunk a láda fenekén. Olyan száraz volt már az, hogy a kés nem fogta. Örült is annak édesanyám nagyon, mert így mind nekem adhatta.

– Nekem nem mén bele ez az öreg fogam, fiacskám.

Még akkor is a sajtot majszoltam, mikor az édesapám hazatért a szőlőből. Vígán csóválta meg a tarisznyáját:

– Találd ki, cselédem, mit hoztam neked?

– Mit ugyan? Tán fűrjecske? – ugrottam elé lelkendezve.

– Többet ér ez annál, nagyobb ritkaság is – ragyogott a szeme az édesapámnak s kiszedte a tarisznya csücskéből a nagy kincset. – Nézd-e, madárlátta kenyér!

Tulajdon az a karaj kenyér volt, amit én adtam az édesanyámnak, az édesanyám meg neki. Hármunknak a mindennapi kenyere. Akkor tanultam meg igazán, mi az a mindennapi kenyér, amiért az Úristenhez imádkozunk.

***

Életünk malomköve
örli apró búzaszemeinket,
ami eddig pelyva volt bennünk,
azt messzire fújja a szél.
Csak együtt lehetünk kenyér.

De minek vagyunk így mi együtt,
mint kenyér meg bor a föld asztalán,
ha Nélküle élünk, akkor minden
mégis színtelen vízcsepp.
Jézussal együtt könnyebb!

Jó Atyánk súlyos tenyere
markában tartja szőlő-életünk,
hogy áldozatunk ízes cseppjeit
mások élvezzék egykor.
Csak együtt lehetünk jó bor.

Falat kenyér, pohár bor,
egy csepp víz az életed,
mindennél többet ér,
ha Jézushoz elviszed! (Dió)

Fejtsd meg a rejtvényt – a megoldást ellenőrizheted a Bibliában!

ISTEN FIA	>						
VALÓSÁG KEZDETE I	>						
PARIPA	>						
ÉS	>						
GALLY	>						
MOST KÖZÉPENII	>						
BOT VÉG !!	>						
A VACSORA IDEJE	>						
KÖTŐSZÓ	>						
EREINKBEN FOLYIK	>						
EGYE!!	>						
NÉVELŐ	>						
BÜZÁBÓL SÜTIK	>						
KÖZÉPEN VÉSI !!	>						
ABC ELSŐ BETŰJE	>						
SZÓLÓBÓL KÉSZÜL	>						
VÉGTELEN SZÍV!	>						
TAGADÓ SZÓ	>						
NEM FŐLÖTT	>						

OLTÁRISZENTSÉG

E kifejezés pontos jelentését olvashatod a kockákban, ha kitöltöd. RAJTA!

Jn 6,51

ADVENTI ÉS KARÁCSONYI MISERENDÜNK

Rorate: advent idején szerdán és pénteken reggel 6:30-kor mondjuk a szentmiséket.

november 27., vasárnap <i>Advent első vasárnapja</i>	10:00 – gyertyagyújtás, majd szentmise
december 3., szombat	18:00 – első szombati szentmise
december 4., vasárnap <i>Advent második vasárnapja</i>	10:00 – gyertyagyújtás, majd szentmise. Utána jön a Mikulás!
december 8., csütörtök <i>a szeplőtelen fogantatás ünnepe</i>	18:00 – szentmise
december 10., szombat	17:00 – taizéi imaóra, közben gyóntatás 18:00 – taizéi szentmise a Cor Jesu Kórossal
december 11., vasárnap <i>Advent harmadik vasárnapja</i>	10:00 – gyertyagyújtás, majd szentmise
december 18., vasárnap <i>Advent negyedik vasárnapja</i>	10:00 – gyertyagyújtás, majd szentmise
december 24., szombat <i>karácsony vigiliája</i>	16:00 – pásztorjáték a templomban, majd a gyermekek rövid koncertje 23:30 – a Jézus Szíve Kórus műsora 24:00 – éjféli mise
december 25., vasárnap <i>Urunk születése (karácsony)</i>	10:00 – szentmise, utána a Székely Műhely ze- nekar karácsonyi koncertje
december 26., hétfő	ezen a napon nem mondunk szentmisét
december 30., péntek <i>Szent Család ünnepe</i>	18:00 – gitáros mise a Cor Jesu Kórossal, majd családjaink megáldása
december 31., szombat	18:00 – év végi hálaadó szentmise
január 1., vasárnap <i>Szűz Mária, Isten Anyja (újév)</i>	10:00 – szentmise
január 6., péntek <i>Vízkereszt</i>	18:00 – szentmise

Felelős kiadó: dr. Kulcsár Sándor plébániai kormányzó. Szerkesztők: Molnár Tibor, No-
vák Veronika, Szilágyi Éva. Fejléc: Hódos László. Tördelő: Gergő Ágnes.